

?çsel Durum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?çsel Durum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23105>

Özet

İçsel Durum Ölçeği (İDÖ), bireylerin o anki içsel ve psikolojik deneyimlerini değerlendirmek amacıyla kullanılan bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Maçkalı, Akkaya ve Aydemir tarafından 2016 yılında **Türkçeye uyarlanmıştır**. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye popülasyonunda kültürel geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamayı amaçlamıştır, böylece klinik ve araştırma ortamlarında kullanılabilir, standardize edilmiş bir ölçüm aracı sunulmuştur. Ölçek, özellikle nöropsikiyatrik bağlamda içsel durum farklılıklarının saptanmasında önemli bir potansiyele sahiptir.

Anahtar Kelimeler

İçsel Durum Ölçeği, **psikometri**, uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, psikolojik değerlendirme, **nöropsikiyatri**, öznel deneyim.

Yazarlar

Zeynep Maçkalı, C. Akkaya, Ö. Aydemir.

Amaç

İçsel Durum Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin kısa süreli ve değişkenlik gösteren içsel, duygusal ve bilişsel durumlarını standart bir şekilde ölçmektir. Orijinal ölçek, bireyin anlık ruh halini ve öznel deneyimini nicelleştirmeyi hedeflerken, 2016 yılında Maçkalı ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, bu amaçların Türk kültürü ve dili bağlamında geçerli ve güvenilir bir şekilde yerine getirilip getirilmediğini test etmiştir.

Uyarlama sürecinin başarısı, ölçeğin klinik psikoloji ve nöropsikiyatri alanlarında tanı ve tedavi süreçlerini destekleyecek güvenilir veriler sağlanmasına olanak tanımıştır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar ve klinisyenler, içsel durumları nesnel bir şekilde değerlendirebilecekleri standardize edilmiş bir araca sahip olmuştur.

Yapı

İçsel Durum Ölçeği, genellikle **duygulanım durumu** (affective state) ve bilişsel deneyimler gibi karmaşık içsel durumları ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, bireyin çevresel uyaranlara verdiği anlık tepkileri, duygusal yoğunluğu, bilişsel açıklığı veya karmaşık ve fiziksel duyumların algılanmasını kapsar.

Ölçek, kişinin o anki içsel dengesini ve öznel deneyim kalitesini değerlendirmeye odaklanır. Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin teorik olarak belirlenmiş olan faktör yapısını (alt

boyutlar?) Türkçe versiyonunda da yapısal bütünlüğünü koruduğunu göstermeyi amaçlamıştır, bu da ölçeğin ölçmeyi hedeflediği psikolojik yapıların kültürel sınırlar ötesinde tutarlı olduğunu kanıtlar.

Geçerlik

Maçkalı ve arkadaşları (2016), Türkçe uyarlama çalışmasında ölçeğin **geçerlik** kanıtlarını detaylı olarak sunmuşlardır. Yapı geçerliliğini incelemek için faktör analizleri (açımlayıcı ve doğrulayıcı) kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklendiği gibi, içsel durumun farklı boyutların temsil eden faktörler altında toplandığını doğrulamıştır.

Ayrıca, ölçüt bağımlı geçerlik kapsamında, İçsel Durum Ölçeği'nden elde edilen puanların, depresyon, anksiyete veya genel ruh hali gibi ilgili psikolojik yapılarla ölçülen diğer ölçek puanlarıyla anlamlı korelasyonlar gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin Türkiye popülasyonunda içsel durumları geçerli bir biçimde ölçebildiğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, Türkçe formun içsel tutarlılığını yüksek olduğunu göstermiştir. İç tutarlılık, **Cronbach Alfa** katsayısıyla değerlendirilmiş olup, elde edilen katsayılar ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamıştır (genellikle kabul edilebilir sınırların üzerinde değerler rapor edilmiştir).

Ek olarak, ölçeğin zamana bağlı kararlılığını test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirliği de incelenmiştir. Belirli bir zaman aralığıyla yapılan iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısının yüksek olması, İçsel Durum Ölçeği'nin tekrarlanan ölçümlerde güvenilir ve kararlı sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

İçsel Durum Ölçeği'nin faktör yapısını incelemesi, uyarlama çalışmasının merkezi bir bileşenidir. Yapılan **faktör analizi**, ölçeğin orijinal yapıda önerilen çok boyutlu modelini desteklemiştir. Bu model, genellikle pozitif ve negatif duygulanım bileşenleri ile bilişsel deneyimlere ilişkin alt faktörlerden oluşmaktadır.

Doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçları, Türkçe uyarlamasının yapısal modelinin, genel kabul görmüş uyum indeksleri (örneğin, CFI, TLI) açısından Türk örneğine iyi uyum sağladığını göstermiştir. Bu durum, ölçeğin yapısal geçerliliğinin kültürler arası adaptasyon sürecinde başarıyla korunduğunu teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Derecelendirme (Orijinal ölçe?e ba?l? olarak genellikle Likert tipi ölçekleme kullan?l?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler

Age Group: 18 ya? ve üzeri

Population Details: Klinik (psikiyatrik) ve genel popülasyon örneklemeleri üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik ölçüm, iç tutarlı?k, test-tekrar test, **Nöropsikiyatri Ar?ivi**, Zeynep Maçkal?, öz bildirim, bili?sel durum.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: zeynepmackali@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?çsel Durum Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için genellikle serbest olsa da, kullan?m izni ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Zeynep Maçkal? ile [e-posta](mailto:zeynepmackali@gmail.com) arac?l??yla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Maçkal?, z., Akkaya, C. ve Aydemir, Ö. (2016). ?çsel Durum Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlamas?, geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Nöropsikiyatri Ar?ivi*, 53, 222-228. doi: [10.5152/npa.2015.8715](https://doi.org/10.5152/npa.2015.8715)

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??da belirtilen ba?lant?dan indirilebilir:

[icse-durum-olcegi-toad.pdf](#)

??sel Durum ?l??i Maddeleri

??NEML?: ?l??ek maddeleri, kaynak i??erikte sa??lanmad??? i??in burada listelenmemi??tir. Maddelere ve derecelendirme format?na eri??im i??in l??tfen Ma??kal?, Akkaya ve Aydemir (2016) taraf?ndan yay?mlanan referans makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM